

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 667. Quid sit substitutio reciproca, quis ejus effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Eodem instituo Titium, & ei, quodcumque decefferit, substituo Cajum, quæ institutio, si Titius filius ante testatorem mortuus sit, vel eo mortuo hæreditatem non adierit vel repudiaverit, & ita hæres non sit, vulgarem; si adita hæreditate, ante annos pubertatis decefferit, pupillarem, ita ut vi illius non tantum paterna seu substituentis bona, sed & ipsius impuberis capiat substitutus: si post pubertatem iuriosus aut amens decefferit, exemplarem, & aliquando, si sana mente decefferit, fideicommissariam substitutionem complectatur. atque ita substitutus pro temporum, ætatum, sanitatis varietate vi hujus substitutionis compendiosæ variè admittatur. Gl. in c. Raynuius. h. t. v. absque liber. Bart. in L. centurio. ff. de vulg. Menoch. l. 4. præsump. § 1. Covar. de testam. c. 16. §. 9. Gomes. Tom. 1. c. 7. num. 2. Haunol. l. c. num. 171. Reiffent. num. 597. Wiestn. h. t. num. 198.

Quest. 666. Quis effectus hujus substitutionis militaris compendiosæ & qualiter ea expirat?

Resp. primum compendiosæ substitutionis hujus, sive fiat à milite sive à pagano, effectus itaque est, quod comprehendat omnes substitutiones reliquas, & quia eas comprehendit, vi illius tam vulgariter quam pupillariter & quasi pupillariter possit succedere substitutus. Lauterb. l. c. §. 50. cum hac tamen distinctione, ut si filio ante pubertatem substitutio facta, eodem intra eandem decedente, omnia patris & pupilli bona ad substitutum pertineant, nisi fortè aliter dispositum à patre testatore, filio autem post pubertatem decedente substitutus succedat tantum in bonis patris cum fructibus inventis in hæreditate. l. 15. ff. d. vulg. Brunem. ibid. num. 2. Lauterb. l. c. in reliquis verò legitimi. quatenus verò quandoque complectitur substitutionem fideicommissariam, substitutus in hoc casu jure fideicommissi succedat. Arg. l. 8. c. de vulg. dum ibi in fine dicitur, quod filii hæreditas transeat ad matrem, & substitutus eam à matre tanquam fideicommissum petere debeat. Lauterb. l. c. cum Bachov. ad Treml. vol. 2. d. 1. sh. 6. Lit. B. Carpz. Bardil. & aliis. Quò ad effectum tamen hunc bene ponderandam potestatem testatoris; an verba vulgarem vel pupillarem substitutionem admittant, monent. Brunem. ad l. 2. c. de impub. & aliis subst. Odd. de compend. subst. Stryck. & apud Lauterb. §. § 1.

2. Resp. ad secundum: expirat substitutio militaris eo modo, quo testamentum militare. Lauterb. §. 50.

Quest. 667. Quid sit substitutio reciproca, quis ejus effectus?

Resp. ad primum: substitutio reciproca (quæ etiam, quia fit brevibus verbis, Brevisloqua dicitur à Gl. in L. Lucius. ff. de vulg. v. non ad matrem; sed fortè minùs convenienter; cum vel sic confundi videatur cum compendiosæ, cui magis hoc nomen breviloquæ competit, dum non minùs bre-

vi verborum forma fit) dicitur illa, quæ plures eodè hæreses instituti sibi invicem substituuntur. §. 1. Inst. l. 36. & 45. ff. de vulg. Muller. ibid. th. 40. cum communi. idque vel expressis prolixisque verbis. V. g. Titius ex semissè hæres esto: Cajus ex semissè hæres esto: si Titius hæres non erit, Cajus ex ejus parte hæres esto si Cajus hæres non erit, Titius ex ejus parte hæres esto. Duaren. ad ff. de vulg. c. 8. & 24. vel brevi verborum compendio V. g. Petrus, Paulus, Joannes hæreses sunt, & eos invicem substituo sibi hæreses. De cætero certa verborum formula non requiritur, modò adhibeatur talis, ut reciproca institutio sufficienter percipiatur.

2. Resp. ad secundum: vis & effectus hujus substitutionis consistit in eo, quod sub diversitate substitutorum & modi substituendi aliarum substitutionum rationes & effectus participant. Covar. de testam. c. 7. §. 3. Reiffent. h. t. num. 595. cum communi. non enim est substitutionis species propria à reliquis principalibus, nimirum vulgari, pupillari, exemplari, fideicommissoria æque primò & immediatè, quò ad effectum, sed tantum verborum conceptione, quæ specificam distinctionem non faciunt, condistincta. Muller. cit. th. 40. Wiestn. h. t. num. 193. Reiffent. l. c. sicnamque, dum duo cohæreses sibi mutuo substituuntur in vulgarem casum seu sub conditione vulgari: si hæres non erit, continet duas vulgares earumque effectus. si duo filii impuberes sub potestate patris testatoris constituti; duas pupillares, si duo filii furiosi aut mente capti sibi substituti, duas exemplares; et si hi duo filii ut impuberes sibi substituti; duas exemplares & simul pupillares complectitur. Covar. Wiestn. Reiffent. LL. cit. Menoch. l. 4. præsump. 60. Hunn. p. 4. tit. 20. c. 1. Monet quoque Covar. apud Wiestn. quod, si reciproca substitutio fieret duobus inæqualis conditionis, quorum utriusque æqualiter non conveniret, eam non alias substitutiones comprehensuram, quam quæ conveniunt utriusque. Unde si substitutio facta duobus filiis, quorum unus impubes, alter pubes, duas solum vulgares, & non etiam pupillarem contineret, ne, si utramque vulgarem ei pupillarem contineret, alter sibi mutuo substitutorum, ex duplici, alter ex una solum. V. g. pubes impuberi ante aditam hæreditatem ex vulgari, post aditam hæreditatem ex pupillari; impubes autem puberi & sola vulgari substitutione succedere posset, quod iniquum & alienum à mente testatoris esse videtur. ita Wiestn. l. c. cum Haunol. Tom. 2. tit. 7. num. 164.

3. Resp. ad tertium: expirat substitutio reciproca eo modo, quo qualibet species substitutionis in ea contentæ; extinguitur ex ipso enim, quòd hæc substitutio à parte rei non distinguatur ab aliis, quas continet, eodem modo cum iis expirare debet. Reiffent. num. 596. cum Covar. l. c. num. 5. citante Bart. in L. Lucius. ff. de vulg. Jaso. & Zafium. Porro quæ hic dicenda essent de substitutione indirecta seu commissoria præterea, quæ dicta sunt supra, ubi de divisione substitutionis, dicentur commodius capite sequente.